

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytösdétkben.

Rendkívüli városi közgyűlés.

Ma délután rendkívüli közgyűlés volt a városi elnökségénél, melyen **Saára Gyula dr.** polgármester elnököl.

Ő Felsője köszönetet mond azon díszfeliratért, melyet a város 80 éves születése napja alkalmával küldött.

Winkler Nándor volt biz. tag igen szép szavakkal búcsút mondott a közgyűlésnek és biz. tagságáról lemondott. A polgármester meleg szavakkal emlékezett meg a nagytudású és kiválóan lelkiismeretes biz. tagról s ezt jegyzőkönyvbe ígatták.

A városok országos kongresszusával kapcsolatosan városunk is kéri az államsegély fel-emelését. Ennek ajánlására a képviselőházban **Manndorff Géza** bárót kérte fel.

A 34.000 kor. államsegélyt megkapta a város. A kiosztás a már meghatározott utasítás szerint történik. Különbség csak **Zavaros Aladár kapitányra** nézve történik, a ki a VIII.-ik fizetési osztályból a IX.-dikbe lép elő, mivel ő rendőrbejelentő hivatal főnöke.

A vízvezetési és csatornázási munkálatoknál a szerződés némi kiegészítést a közgyűlés jóváhagyta.

A vízvezetési magas építkezés felügyeletével a közgyűlés **Forbáth Imre dr.** kéri megbízni 4000 kor. tiszteletdíjjal. **Pollák Armin** leakarja vétetni a napi rendről, mert szerinte az se biztos, hogy lesz-e vízvezeték? **Kulky József dr.**

szerint ezt az ellenőrzést az eredetileg a mérnöki hivatal tervezte és ellenőrizte volna. Felvilágosítást kér. Kéri azt is, hogy a vállalat egyes részleteit helybeli iparosok is megkaphassák. **Saára Gyula dr.** szerint egy új építésmérnöki állást akartak szervezni, a ki ezeket a munkákat végezte volna. Pályázó azonban nem akad. **Winkler Vilmos** felszólalása után a közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát.

A vízvezeték építéséhez egy mérnök alkalmazása szükséges. Ez **Forbáth Imre** ajánlása alapján havi 600 kor, fizetéssel **Gelb Adolf** lesz.

A tanács 200.000 kor. folyószámla szükségét jelzi, a mely a jövedelmek befolyása után visszafizetődik. A közgyűlés elfogadta.

A szikviz fogyasztási adóért a város eddig 5000 koronát kapott. **Imrich Viktor** és társai 8000, **Matusék Istvánné** 9000, **Imrichék** 9550 koronát ígértek be. Most árverés útján adják ki.

Az ipariskolánál 2 párhuzamos osztály létesítetik.

Tóth László és **Zavaros István** tanítók 50, illetőleg 75 kor. segélyt kapnak az ipariskolai tanfolyamon való részvételért.

Lovag Uleniczky Alfréd főhadnagy a város kötelékébe vétetett fel.

A rendőrök 15% drágasági pótlékát már most kiutalja a közgyűlés.

UJDONSAGOK.

— **Kinevezés.** **Keller Károly dr.** törvényeszéki joggyakornokot az igazságügyminister helyben jegyzővé nevezte ki.

— **Választás.** **Kenessey Gyula** ügyvédet, a ki Dunapentelén kimaradt a bizottsági tagok sorából, ma Etyeken egyhangulag megválasztották. Öszintén örülünk és gratulálunk!

— **Felavatás ünnepe.** Mórton impozáns új járásbírószáki épületet építettek. A felavatása, amelyre hivatalos a vármegye is, folyó hó 18-án tartatik meg. A felavató ünnepséget banket követi. Egy teríték ára 4 korona.

— **Vadászat.** Folyó hó 18-án vasárnap nagyszabású vadászat lesz **Tallian Vilmos** pátkai vadászterületén. A vadászatra hivatalosak a vármegyéről: **Szlits Jenő** alispán, **Balassa Imre dr.** főjegyző és **Havranek József** és **Gyapay Kornél dr.** aljegyzők.

— **A Fejérmegyei Irodalmi és közművelődési egyesület** dec. 19-én d. u. fél 9 órakor **Bicskén** tartja meg évi rendes közgyűlését.

— **A város közigazgatási bizottságából** ki lépnek: **Ösöppentzky Mihály dr., Holy Géza dr., Karl István, Löwy Károly dr., Rádai Lajos dr., Tóth Aladár.** Helyökbé új tagokat a folyó hó 29-én tartandó közgyűlésen választanak.

— **A Népakadémián** vasárnap **Vass József dr.** theol. tanár fog előadást tartani. Az előadást vetített képek kísérik.

A székesfehérvári Szent István bazilika.

— A „Fejérmegyei Napló” eredeti tárcája. —

Valahányszor a külföldről hazajövők, mindig szeretnék ez árva haza porára leborulni, szeretném megszökölni minden rögét, minden kavicsát. Mert mindig megerősödik bennem a tudat: nincs kerek e világon ilyen szép ország, ilyen szép élet, mint a miénk!

Ne hozakodjunk elő nyugati kultúrával! Azt nem átaljuk bevallani, hogy iparunk elmaradt, de tehetünk mi róla, hogy fekvésünk Európa védőbástyájává kényszerített? Tehetünk mi róla, hogy az osztrák erő és erőszak gyártmányainak piacává kényszerített? Tehetünk mi róla, hogy a régi jó világban dusan megéltünk az arany kalászköböl is?

A sovónista magyar lélek nem ebben látja kifejeződni a nyugati kultúrát. Még csak nem is tudományban, művészetben. Nekünk is volt Bolyaink, Thánunk. Nekünk is volt Munkácsink, Markónk. S hogy a magyar néplélek különleges pszichológiáját s kifejezőmódját

Petőfiben vagy Aranyban csakis a magyar tudja megérteni s átérzeni, oda se neki!

De igenis, elborul minden jó magyar lélek, amikor a külföldön azt a sok kulturintézetet, muzeumot és nyilvános gyűjteményt látta és látja, hogy ilyhon mily kevés van ilyen és hogy a magyar mily kevésbé kultuszimádó.

A külföldi népek összeharagszolják a többi világrészek műkinceseit s régiségeit, mi meg a magunkét sem gyűjtjük össze. A Britih Muzeum erőssége: a keleti gyűjtemény, meg a téglára rótt 10.000 éves szumir könyvtár épügy idegenből szakadt oda, mind a párizsi Louvre-be a milói Vénusz vagy Berlinbe a pergamonszi reliefek. Ellenben **Attila kincse**, a nyitraivánkai lelet, meg **II. Lajos** pajzsa ott vesztegel idegenben: a császári gyűjteményben, Bécsben. A drezdai szixtusi Madonna, a párizsi Rubensek nem ott született művészek ecseteinek remekei és mi Munkácsyunk vagy Thánunk képeit sem tudtuk hazahozni!

De nem is vagyunk kultuszimádók. A külföld minden városának van egy férfija, eszméje vagy emléke, amelyik átítja az illető város egész társadalmát, közéletét és közszellemét: Frankfurt nem a milliók városa, hanem Goethe városa. Lipcse nem a sokadalmak fészke, hanem

a népek csatája helye! Reims nem pezsgőgyárai-val kevélykedik, hanem katedrálisával! Ellenben nálunk **Kuruc Feja Dávid** városát csak azóta lelt a kuruc kultusz oltára, amióta a vezető fejedelem szent hámvai az eszmét felfrissítették.

Kincses Kolozsvár csak mostanában áldozott a Mátyás-kultuszának a Mátyás szoborral. Nagyvárád elhagyja a szent László kultuszát és szent István városa: az ősi koronázó város sem szegődött eléggé szent királyra, ennek világhírű bazilikája és az Árpádok kultuszának szolgálatába! Pedig volna-e szebb, magasztosabb kultusz, mint keresni a magyar dinasztia emlékeit? kutatni maradványait, ásati ereikéit? Igaz, hogy **Henszelmann Imre** ásátott, kutatott, de hát a ragyogó múlt, a magyar dicsőség e bányája csak nincs még teljesen kimérve! A föld titkos mélysége olyan bánya, amelyik a régi emlékeket möhön nyeli el, de azokat a múlt mohá által értékesebben adja vissza, mert bézoínáncozza a kegyelet patinájával!

Egy amerikai milliókkal rendelkező részvénytársaság évek óta ását Kisasszában nyomtalan helyeken és egy egész lejtűn világot hozott napfényre: nálunk a milliók helyébe a hazafias kegyelet és a nagy magyar múlt szeretete legyen a részvénytörke. Az Árpádok régi fészkeben, a

Sövegjártó János

vászon kereskedése
Székesfehérvár Barátok-épülete.
EZELŐTT: **ÖZV. HANDELNTALNE.**
Nagy választékú és szép árú készlettel, melyből
fehér és színes barchetok, stb. 0860 számú árak.

Ma! ma! ma! 4 oldal.

00000692

legnagyobb részét is — cigarettázó gyermekek okozták.

— Száj- és körümfájás lépett fel Kisapostag községben. Ezzel együtt már 98 községben van száj és körümfájás. A járvány megszűnése az állatorvosok véleménye szerint csak a jövő májusban várható. Addig szünetelnek az állatvásárok.

— Sörtésvész lépett fel a Rácalmáshoz tartozó Ujgalambos pusztán.

— A cigánytelepen. A cigánytelep újra felkelti azok érdeklődését, akik a cigánykérdéssel komolyan foglalkoznak. A cigányok most a közegészségügyet is veszélyeztetik. A járványos betegségeknek, a városban nagymértékben terjedő vörhenynek egyik főfészke a cigánytelep. Másoldalról közbiztonsági szempontból terelődhetik ismét a cigánytelepre a figyelem. Az eset a következő: Pálfi Imre Szárca-utcai lakos tegnapi Tanácsoson lakó Pálfiékhoz volt hivatalos lakodalomra. A ment az egész család s ott mulatott egész reggelig. Közben Pálfiné hazament, hogy egy kicsit körültekintsen a portán. Nagy meglepetésére a szobában világosságot látott s ebből azt következtette, hogy a szobában idegenek járnak s gyanuja a cigányokra irányult, akik mint észrevette már régebbi idő óta szemmel kísérik a házat. Felháborodásában visszament a lakodalmas házhoz s elbeszélte észleleteit. Elbeszélésevel annyira feltűzölte a lakodalmasokat, hogy az egész nép felkerekedett s botokkal felfegyverkezve megrohanta a cigánytelepet. Természetesen a megriadt cigánykaraván is megrett mindent a veszedelmi elhárítására s ebből kifolyólag elkésredett csatározás fejlődött ki a támadó lakodalmasok és a védekező cigányok között. Mindkét részről többen súlyosabban megsebesültek. A rendőrség most foglalkozik a betörés és a veredések részleteinek felderítésével. Máris van annyi adat a birtokában, hogy néhány cigányt letartóztathatott.

Révai Nagy Lexikonát főlegesen a fővárosi könyvtárgyőröktől megrendelni, meri azt épen szállítja Klöckner Péter udvari könyvkereskedő Székesfehérvárott, részletfizetésre is.

azután, majd félszázados pihenés után, a tetejét a szenté avatáskor a főoltár alá temettette; a kopsorsban töménytelen kincset lelték, de a királyi jobbék, a rajta levő pécsetgyűrűvel együtt eltűnt.

Az Anjouk között Róbert Károly Visegrádon szeretett tartózkodni, de hűlt temét mégis áthozták Székesfehérvárra és Thuróczy szerint a király hátramaradt sok kincse mind a templom örökébe szállt. Ezeket a kincseket később azonban elrabolták. Nagy Lajos is igen sok kincset ajándékozott a templomnak és ő építette hozzá a Krisztina kápolnát is, amelyben a lovag király vakmerő reményeinek álmát is áldotta.

S volt, a Székesfehérváron őrizett Szent István hermáján egy második korona is, amellyel egyszer tényleg királyt is koronáztak. Albert király ugyanis a templomban megkoronáztatta csezemő fiát: Lászlót. Albert halála után, ennek özvegyét, Erzsébetet, Ulászló jegyezte el. Ulászló pedig eljött Fehérvárra és itt szintén meg akarta koronáztatni. Az özvegy azonban jobban hajlott fia felé, mint vőlegénye felé és ezért a szent koronát az esztergomi primás által ellopatta. Ulászló aztán levette Szent István hermájáról a koronát és ezt tette a saját fejére.

Idé temették Mátyást is és a templom utolsó királyi vendége Szapolyai János volt, akinek csontjait azonban Achmet basza később kidobatta és a csontokat a szent Mihály kápolnába helyezték el, a melyik azon a helyen lehetett, ahol most a buzapiaci Mária-szobor áll.

A templom Mátyás korában volt a legfényesebb. Bizari Péter — e. korbeli író — azt írja róla, hogy a föld egyik legszebb temploma volt. Amikor a nagy, nemzeti király holttestét hazahozták, Hollós János kimerhetetlen kincsek-

— Népszövetségi testvérek! Vasárnap délután 4 órakor érkezeltek lesz a Távirda-utcai helységben. Utána kiosztjuk a decemberi füzeteket. Igazgató.

— A kocsi megrendszabályozása. A főkapitány rendeletet adott ki, melynek értelmében a földművelési, ipari vagy kereskedelmi célokra szolgáló minden közúti járművet — kivéve az úgynevezett luxus fogatokat — annak tulajdonosa a saját nevét és lakhelyét (város, utca, házzám) feltüntetve jelzőtáblával ellátni köteles. A jelzőtábla vasbábogból és pedig 30 cm. hosszúságban és 20 cm. magasságban készítenél s fekete alapon megfelelő nagyságu fehér betűkkel látnadók el. Ezen táblák mindig tisztán és jókarban tartandók. A fentjelzett akár üres, akár megterhelt járművekkel a város kövezett utcáin csak lépésben szabad hajtani. A város belterületén közlekedő minden kocsinak éjjel lámpával, vagy másképp megvilágítva kell lennie, míg a külterületen éjjel közlekedő minden kocsit vonó állatai legalább egyikét már jókora távolságra hallatszó csengővel köteles a tulajdonos ellátni. Mindezeket azért teszi közzé a főkapitány, mert a szabályrendeletek ezen rendelkezéseit csak nagyon kevesen és hiányosan tartják be s mert most már minden mulasztást szigorú megkorlátság fog követni.

— Sárszentmihályon fellépett a vörheny, az iskolákat bezárták.

Aki szén és fa szükségletet szövetségi uton akarja berendezni, jelentse be szándékát a legényegylet helyiségében. Távirdu-u. 6.

— Állatgészségügy a megyében. Zsálat alatt álló községek:

Sertésvész miatt: Alap, Gárdony, Nagylók, Sukoró, Moha, Hercegfalva, Seregélyes, Sárszentmihály, Adony, Polgárdi, Káloz, Dunapentele, Inota, Aba, Velence, Sárszentmihály.

Sertésorbánc miatt: Polgárdi, Martonvásár. Lépfene miatt: Bot. Juhhimlő miatt: Aba.

Takonykór miatt: Sárbogárd. Ragados száj-körümfájás miatt: Székesfehérvári járásban: Moha, Zámoly, Sárkeresztes, Polgárdi, Pátka, Lovasberény, Falubattyán, Soponya, Nagyláng, Sárszentmihály, Csösz, Seregélyes, Szababattyán, Tác, Sárkeszi,

kel gazdagította a templomot. A többi között egy 45.000 arany értékű keresztet adományozott a kincstárnak. Mátyás kopsorsójának felirata ez volt: Korvin igénytelen sirja ez, nagy tettei szerint isten, sorsa szerint ember volt.

A 14. századból származó bécsi krónikában látható a bazilika képe. A rendes bazilikastiltól eltérően 4 tornya volt, belül mozaikkal volt díszítve. III. Béla román stílusban építtette át, Róbert Károly már belevitte a gótikát, Mátyás felesége, Beatrix, pedig olasz művészeket hozatott s ezeket díszítette a remekművet, még pedig alighanem már réneszánsz motívumokkal.

Massolino, a praerenzánsz híres festője, is dolgozott minden valószínűség szerint a művön. A Firenzéből hozták szakadt Filippo Scolari, akit mi Ozorai Pipo néven ismerünk, Székesfehérvárra hívatta a híres olasz piktort, hogy az ő sarkápolnáját fesse ki s díszítse fel. Ezt a sarkápolnát pedig alighanem szintén a templom falához építették, mert a magyar királyok nem egyszer megengedték, hogy a királyokon kívül érdemesebb emberek is oda építhessék sarkápolnájukat. Így pl. Pray György azt írja, hogy Zsigmond király, Rozgonyi István fehérvári grófnak s nejének külön oklevél által megengedni sziveskedett, hogy a templom sarkápolnába temekthessék.

A nagyszerű alkotás hanyatlása II. Ulászló alatt kezdődött, amikor a trónkövető, Miksa katonái azt feldúlták és részben ki is rabolták; szerencse, hogy a kincseket Domokos prépost idejében megmentette. Ez a prépost alapította a szent Anna kápolnát, amelyik Székesfehérvárott ma is is fennmaradt. Ulászlót is a nagy templomba temették, és kopsorsója felett egy pajzs lógott sírfelirata; ez most is ott van a bécsi császári gyűjteményben.

Kápolnásnyék, Iszkaszentgyörgy, Füle, Velence, Gárdony, Inota, Nádasdladány, Csösz.

Válj járásban: Vértessacska, Kajászószentpéter, Baracska, Gyuró, Etyek, Felcsuth, Mány, Vereb, Bodmér, Vértessvighár, Vaj, Pázmánd, Bot, Alcsút, Pusztaszámor, Ujbarok, Bicské, Martonvásár.

Sárbogárdi járásban: Káloz, Sárbogárd, Sárszentmihály, Vajta, Nagylók, Sárkeresztes, Sárszentlágota, Pusztagegres, Hercegfalva, Cece, Seregélyes, Igar, Sárca, Alap, Alsószentiván.

Móri járásban: Mór, Fejérvárcsurgó, Csákkakó, Csákvár, Iszmir, Bodajk, Nagyveleg, Bakonykúti, Magyaralmás, Csákerény Balinka.

Adonyi járásban: Pusztaszabolcs, Ercsi, Baraas, Adony, Kisperkátá, Nagygyerkátá, Dunapentele.

Gyorsan pusztul a bőr s ezt Ön bányá, Ha Fernolent NIGRIN-jét nem használja.

Fix fizetés és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—600 korona. Hecht Bankház Részvénytársaság, Budapest Ferenciek-tere 6.

— Rövid hírek.

Vigyázatlan hajítás. Schlezák Mihály helybeli lakost a rendőrség utrendőri kihágás és vigyázatlan hajítás miatt 15 k. pénzbüntetésre és az okozott kár megtérítésére ítélte.

Csavargó hölgy. A rendőrség Flogyi Rozália csavargó cselédeleányt erkölcstelen üzemele miatt 3 napi elzárásra és illetőségi helyére való toloncolásra ítélte.

Bravur. Csák Antal városunk területéről kiültött csavargó folyó hó 14-én újból ellátogatott hozzánk, itt a méntelep mögötti folyókában a csikorgó hidegben lábait mosogatta. A bravur természetesen nagy népcsdűletet okozott. A rendőrség szeme azonban megakadt rajta s a mutaványt közönséges botránynak minősítván, 15 napi

Mikor Szolimán 1543-ban Székesfehérvárrt elfoglalta csodálkozva nézte a híres épületet, de megkímélte és csak a fegyvereket vitte el. Achmet azonban, a város parancsnoka már elvitette minden értékes holmit s mikor ezért egy török tisztviselő följelentette, a szultán Achmetet elkergette és a fejlemlőt tette parancsnokká, csak hogy ez még a királyi sirokat is feldúlta s mindent elvitetett. Istvánfy, a Bolognában tanult magyar historikus, megindítóan írja le a pusztítást. Mikor II. Rudolf a város ostrom alá fogta a törökök mindent a levegőbe röpítettek, mindent, még a város fűtet kincseit, büszkeségét, a nagy templomot is. A törökök azonban megegyezzen urra lettek a városban és ekkor a pusztuló templom köveiből bástyát építettek a város védelmére. A vár falait I. Lipót romboltatta le 1702-ben. A dűledező várfalak egyes részei még sokáig fennmaradtak. Így a vármegye háza is ily falakra épült. A székesfehérvári Lindermann ház falán van egy márványtábla, melynek felirata azt mondja, hogy a házat akkor építették, amikor a várfal utolsó romjait is elpusztították, ez pedig 1801-ben volt. Egyébiránt a várfalak csekély maradvékai maiglan láthatók a püspöki kert háttulós részében. A régi magyar kultúra és művészet ez érdekes köveit és beszélő emlékeit kutatni szent kötelesség és ez a tegeletes feladat most elsősorban a székesfehérvári múzeumegylet vállaira nehezedik, de ez lesz talán legszebb hitvatása, legnemesebb kultusza; mert ott a püspöki kert tájékán a magyar századok legszebb kora, a hamisítatlan magyar kultúra egy fél ezredé van eltemetve; nem, még több: a magyar dinasztia, a magyar dicsőség és a magyar aranykor vár ott felbredésre; feltámadásra!

Vértés József.

elzárásra s illetőségi helyére: Veszprémben toloncolásra ítélte.

18 drb. jércé. Izmini Istvánné Jánosfutási lekosnak elveszett egy jércéje. Izmindinés a jércét Habik Istvánnénál feltalálta, aki aztán a többi baromfiakkal együtt árúsította. Izmindinének a nyár folyamán 18 drb. különféle baromfia tnt el s az a gyanú, hogy ezeket is Habikné lopta el. Az eljárás megindult.

Botrány. Szalai Károly csözi illetőségi legény folyó hó 14-én este alaposan berugott s a színház előtt botrányt okozott. A rendőrség 25 korona pénzbüntetésre, illetve 2 napi elzárásra ítélte.

25 korona. Frisznek Gyöngyné feljelentést tett a rendőrségen, hogy folyó hó 14-én tartott hetivásár alkalmával a baromfi piacon ismeretlen tettes klopota zsebéből a 25 koronát tartalmazó pénztárcáját.

SZINHÁZ.

Kedd, dec. 13.

Masamód. Bohózatot vigyázték. Irta Heltai Jenő. Ugy jártunk vele, mint mikor az ember szép cífra vinyettás boros palackot kap, azt hiszi, hogy bor van benne, pedig a tartalma csak langyos víz. Nekünk pedig a kik kritizálóit vagyunk hivatva, ezt a langyos vizet bor helyett az utolsó cseppig vagyis utolsó felvonásig le kellett nyelnünk. Hát elképzelhető, hogy milyen nagyon finoman éreztük magunkat. Heltai Jenő bizonyos körökben népszerű tárcáiról. A Masamód egész meséje is belefér egy rövid tárcá keretébe, annyira epizódok nélkül való. A masamódnak (Lónyai) van egy grófia (Kovács) a ki négyesztendőn át nevelteti, a mikor zajos sikereket arató színész nő lesz belőle. A jómód azonban fásulttá teszi s Ostende helyett a két hónapi vakációban újra masamód szeretne lenni. Kész is a színpadon — bármennyire természetellenesnek tartjuk is a fura gusztagat. Itt megismerkedik egy festővel (Földvár) a kibe komolyan beleszeret. A gróf utána jön — iszonyu bánatában — s akkor a masamód kiseret a festőből és visszakeret a grófba. Ez a mese. Ezenfelül pedig tenger ásitás. Igazán csodálat, hogy a tisztelt publikum el nem nyelte egyik a másikat. Epizód ügyszólva semmi, hanem hosszú mérföldes párbeszéd, a melyeknek a végét távcsóval lestük már, hogy valahogyan előbb legyen vége. Hozzájárult még, hogy az agyonhajszolt színészek a szöveghez is aig konyítottak. A sugóra kellett hagyatkozni. A sugó azonban beteg volt, a másik sugó pedig rosszul kezelte a sugást. Így hát a buplikum duplán meg volt löve. Masamód persze Lónyai Piroska volt, a ki mindenféleképpen igyekezett valamit faragni a szerepből. De hát langyos víz mégse tüzes ujbór. Kovács nagyon igyekezett, de hát nem az elemében mozgott. A többi olyan volt a milyen ilyen milőben tudott lenni.

Szerda, dec. 14.

A balga szüz. Irta Bataille, fordította Atrányi. Először a hibáit mondjuk el. Azt, hogy teljes négy óra hosszat tart az előadás. A komor éjféli tompa óraütései kisernek bennünket nyoszolyánk felé. Hát kérem, ennyi a jóból is sok. Bármiféle finomság legyen is, megfekszi az ember fantáziáját s izgalom helyett a lágyan suhogó álomszárnyak legyezetését érezzük. Ez az egyik. A másik annak a furcsa problémának kötözgetése, oldozgatása, hogy valaki egyszerre tudjon kettőt szeretni, ugyanolyan hévvel, ugyanolyan becsületességgel s öt percenkint fölválva esküdjé hol egyiknek, hol a másiknak az örök hűséget. Hát a dicső francia szellemességtől sok mindenféle került már: zsarnokság a szabadság zászlója alatt, hazugság az igazság álarcá alá rejtőve s ime itt egy újabb: a kétlelti ember története. Végignézünk, talán sokat élvezünk is, de egyet nem mulasztunk el, azt, hogy állandóan csóváljuk a fejünket. Nem! tisztelt színműrő-ur, a valószínűségeknél is vannak határai. Mert hiszen a történet a körül forog, hogy Armaury (Földvári) elcsábítja és megszókteti Charance herceg (Kovács) 18 éves leányát Dianát (Molnár Gitta). Mikor a szülők megtévedt leányukat zárdába akarják küldeni, megszöknek. A feleségéhez (Sándor) hű-

len férj azonban továbbra is szereti a hűséges, férjének bűnét akaratlanul is elősegítő s aztán mindent megbocsátó asszonyt. A folytonos bukdácsolásnak végre is a balga szüz vet véget, mikor agyonlővi magát.

Há a szerző nem akarná az össze-vissza bogozást még a valószínűségeket, sőt a lehetőségeket határai közt is tovább folytatni s az újra és újra ismétlődő, szinte komikussá váló kétoldalú hűségesköt megnyesegetésével a darabot is rövidebbre szabta volna, egészen élvezhető dolgot adna. Mert hogy idegrázóan érdekes tud lenni, az bizonyos. Ezt el kell ismernünk még akkor is, mikor az idegeink a folytonos feszültségtől elfáradva, pihenésért könyörögnek. Így elbeszéli, így izgatni csak a csupa ideg franciák tudnak. Mesésen izgató az a borzasztó családi jelenet, a mikor a kétségbeesésében szinte dühöngő apa a megtévedt leányát vállatára fogja. A többi jelenet gyengül, ámbar a második felvonás igen színes szerelmi jelenete a csábító és az elcsábított között, a legsikerültebbek közé tartozik.

Az előadás sulya Kovács és Molnár Gitta vállaira nehezedett. Kovácsot gyönyörűség volt nézni. Most, hogy újra az ő szerepkörében, a drámai jellemet alkotó munkában állott, szinte önmagát fölülmulva fejtette ki fényes tehetségét. Pompás élvezetet nyújtott a másik nagy szerepben Molnár Gitta. A direktor ugyanis nem találta a Balga Szüz alakítóját a saját társulatában, tehát Budapestről hozott egyet. Egészen fiatal, még alig is szerződötett színi növendék s máris mutogatja az oroszánkormóket. Egy kis gyengéje van a nyelvmozgás körül, no meg hogy a Balga Szüzet egy kissé légiesebbnek képzeljük, de annyi egészen bizonyos, hogy igazi művészi erő, a ki nagyra hivatott. A kinos családi jelenet győttörtetésit és győttörtésit, aztán a szerelmes leány magafeláldozását tökéletes elismerésre játszotta. Az ő fényéből méltán sok hullott partnerére Földvárira, a ki nagyszerű szereplésével s különösen az első jelenetek megjátszásával bőven kiérdemelte a tapsot. Sándor Juliát viharosan tapsolta a karzat, mi azonban nem haboztunk kimondani, hogy a nagy, a mindenn erőt és művészetet próbára tevő jelenetekben nem érte el a fenségesség hatását, hanem a helyett közeledett a másik terület felé, a mely onnan csak egy lépésvire van. A mély fájdalom megjátszása sokkal jobban sikerült neki a szenvedélyes jelenetknél. Hídvégine megelégedésre játszott, szintig Vértés és Nyikos.

Bizony sajnáljuk, hogy a darabnak csak tiszavirág életet jósolhatunk.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A velencei tavi halászati társulat az egész velencei tó egységes halászati jogának haszonbérbeadására versenyárgyalást hirdet.

A versenyárgyalás 1911. évi január hó 25-ik napján délelőtt fél 10 órakor a velencei jegyzői hivatalban lesz megtartva.

A halászati jog circa 3967 kat. hold 30 □-ölnyi területen gyakorolható.

Kikiáltási ár: 12.800 korona.

A zárt írásbeli ajánlatok, 5000 korona bánatpénz készpénz, vagy óvadék-képes értékpapír csatolása mellett 1911 évi január hó 25 napjának délelőtti 9 óráig Kovács István társulati jegyző úrnál adandók be, fentartja a társulat azon jogát, hogy szóbeli ajánlati tárgyalást is tart-hasson és legkedvezőbb ajánlatot is viszszautasítson.

Egyéb szerződésbeli feltételek valamint az üzemterv Velence község jegyzői hivatalában a délelőtti órákban megtekinthetők.

Velence, 1910. évi december hó 12.

A velencei tavi halászati társulat.

A legmegozhatóbb szölészeti tanácsadó

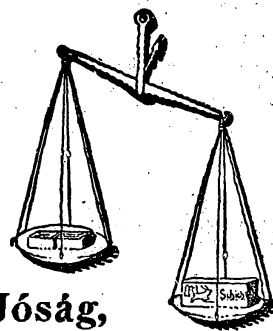
Borászati zsebnaptár,

melynek 1911. évfolyama most hagyta el a sajtót. Ez a 420 oldal terjedelmű zsebkönyv minden szőlősgazdának NÉLKÜLÖZHETLEN TANÁCSADÓJA.

Tartalmazza az összes törvényeket, rendeleteket és elvi jelentőségű határozatokat, melyek a szölészetre és a borászatra vonatkoznak; felsorolja az összes, idevágó, állami és társadalmi INTÉZMÉNYEKET, közli a gazdák által igénybevehető kedvezményeket, röviden ismerteti a szőlő és pince összes munkáját; terjedelmes jegyzéknappalval bír a szőlőben és pincében előforduló munkák, költségek feljegyzésére, stb.

Az immár 12. évfolyamában megjelenő zsebnaptár egy kis könyvtárt helyettesít, mely a mellett mindig kéznél van.

A díszes kötésű BORÁSZATI ZSEBNAPTÁR ára bérmentve 3 korona 20 fill. Kapható a „Borászati Lapok” kiadóhivatalában (Bpest., IX., Üllői-ut 25.) és minden könyvkereskedőnél.

Jóság,
ár és
súlyra

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

Schicht
szarvas
szappanát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképeségében, lágyágában és olcsóságában.

ZILZER MANÓ

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára

Székesfehérvár, Szőgyény-Marich-utca.

Állandóan nagy raktáron mindenféle

férfi-, fiu- és gyermekruhák

ugyszintén

papi öltönyök,

Ferenc József-kabát,

köpenyek (havelok)

börkabátok, utazóbundák,

raglan-felöltök, kabátok.